

[Niels Helveg Petersen]

ske erhvervsstruktur med mange små og mindre virksomheder. Heller ikke på dette punkt kunne vi få håndfaste tilsagn. Det var ikke tilstrækkeligt for os med erklæringer om gode hensigter. Vi kunne ikke få håndfaste tilsagn, og dermed var den historie sådan set ude for vort vedkommende.

Hr. Ellemann-Jensen dokumenterede, synes jeg, på udmærket måde, hvori uenigheden mellem os bestod. Hr. Ellemann-Jensen ville ikke rigtig se forskellen på, om der skulle stå »bør« eller »skal«, og »tilstræber« eller »agter«, og hr. Ellemann-Jensen og hr. Hjortnæs for den sags skyld også kunne aldeles ikke forstå, at forhandlingerne skulle dreje sig om penge, at man kunne tillade sig i forligsforhandlinger her i folketinget at bringe sådan et spørgsmål som penge ind i billedet. Ja, jeg har aldrig endnu i hvert fald deltaget i politiske forligsforhandlinger her i folketinget, der ikke lige netop drejede sig om penge og næsten udelukkende om penge. Men nu er det altså næsten blevet uparlamentarisk og ukorrekt i politiske forligsforhandlinger at begynde at tale om penge. Ja, det kan gå mærkeligt til.

Jeg har i øvrigt ingen som helst bemærkninger til selve forhandlingsforløbet. Det rummede for mig ingen som helst overraskelser.

Jeg vil godt gøre en enkelt bemærkning om de såkaldt billøse dage. Jeg forstår på Aktuelt i dag, at de er afskaffet, og jeg vil sige, at de billøse dage har jo faktisk afskaffet sig selv. Jeg tør vove den påstand, at nu står kun tilbage for regeringen at finde et påskud for, hvorledes man rent formelt skal komme af med denne idé, som administrativt, efter alt hvad der foreligger oplyst, ikke er brugelig, som vil være uretfærdig, især i forholdet mellem tæt befolkede og tyndt befolkede egne, hvor der ikke er kollektive trafikmuligheder, og som endelig, og det synes jeg egentlig også regeringen måtte tænke over, formentlig slet ikke har et flertal her i salen. Hvilken situation ville regeringen ikke komme ind i, hvis man introducerede billøse dage nu, for så i oktober, når folketinget mødtes, at måtte konstatere, at der ikke var et flertal her i salen? Det ville være en, skal vi sige politisk skandale, der ville få stænklappaffæren til at blegne.

Jeg tror ikke, der er et politisk flertal for de billøse dage her i folketinget, og alene af

den grund vil det være overordentlig risikabelt for nogen minister, også den nuværende handelsminister, at udnytte de bemyndigelser, han faktisk har. Før folketinget har haft en reel mulighed for at behandle dette i salen og tage stilling, ville det være dybt betænkeligt principielt at sætte denne ordening i værk. Derfor regner jeg også med som en sikker sag, at de billøse dage forsvinder et eller andet påskud inden for de nærmeste dage.

Uden for energipolitikens område har vi yderligere rejst ønsker. Vi har ønsket, at man ekstraordinært og meget hurtigt skulle sikre et betydeligt antal lære- og praktikpladser til unge. Det er beskæmmende, at samfundet i disse år ikke ser sig i stand til at tilbyde faglig uddannelse for dem, der gerne vil have det, medens man til gengæld føler sig forpligtet til at tilbyde gymnasieuddannelse, som for mange af disse unge vil være en blindgyde. Vi havde ønsket, at man i forbindelse med disse indgreb, der jo har beskæftigelsesmæssige virkninger, også havde taget denne sag op.

Det egentlige, som viser sig ved forløbet af disse forhandlinger, er, at S og V er ude af stand til at føre ganske almindelige fornuftige politiske forhandlinger, når de selv med stort besvær er blevet enige. Sådanne forhandlinger i forhold til andre partier afskæres på grund af indre uenighed. Regeringen bedyrede, understregede ved første behandling af disse lovforslag, at den virkelig ønskede at samarbejde med andre politiske partier. Det er teori. Praxis er noget andet. Praxis er, at vi har et politisk flertal her i salen bestående af to mindretalsregeringer, som er ude af stand til at åbne sig op for en almindelig politisk dialog med andre partier. Det viser sig i disse sager, og det har vist sig i almindelighed, når det drejer sig om at føre den økonomiske politik, som er regeringens erklærede hovedformål.

Hvert af regeringspartierne vogter over sine egne hellige køer. Socialdemokratiet er tydeligvis svagt over for gruppeinteresser, ønsker ikke at bringe sig i modsætningsforhold til organisationerne. Venstre på sin side vogter over sine helligdomme, tåler f. eks. ikke, at man går til angreb på fradragsmulighederne i skattelovgivningen, tåler ikke at gå ind i en virkelig reel diskussion af det store spørgsmål om medejendomsret, overskudsdeling og medindflydelse for de ansatte i indu-